

prima instanță: S. Bleșceaga
instanța de apel: A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Tatiana Vieru
Judecătorii	Valentina Clevadî, Tamara Chișcă-Doneva, Iurie Bejenaru, Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Olărescu Mihail împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni, intervenient accesoriu, Akbarov Azar, privind încasarea despăgubirii de asigurare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015, prin care, a fost respins apelul declarat de compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni și menținută hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2015, împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni, intervenient accesoriu, Akbarov Azar, privind încasarea despăgubirii de asigurare,

c o n s t a t ă

La 23 septembrie 2013, Olărescu Mihail a formulat cerere de chemare în judecată împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni, intervenient accesoriu Akbarov Azar privind încasarea despăgubirii de asigurare.

În motivarea acțiunii a indicat reclamantul că, în urma accidentului rutier, care a avut loc la 18 iunie 2013, din vina lui Akbarov Azar, a fost deteriorat automobilul Audi A6, cu numărul de înmatriculare KBA 343.

Având în vedere că, automobilului condus de Akbarov Azar a fost asigurat de CIA „Asito” SA, prin contractul (polița) de asigurare nr. RCAI-000193395, valabil de la 31 mai 2013, până la 30 mai 2014, compania a fost sesizată în vederea achitării despăgubirii de asigurare.

La 19 iunie 2013, CIA „Asito” SA a întocmit procesul-verbal nr. 131552R1 RCA, prin care s-a constatat denumirea și cantitatea pieselor avariate, gradul lor de avariere și felul reparației. Totodată, specialiștii companiei de asigurări au informat

reclamantul că suma despăgubirii va fi, aproximativ, de 5924,07 lei.

În scopul determinării costului real al lucrărilor de reparație, care sunt necesare pentru restabilirea automobilului, reclamantul a apelat la o companie independentă „Exauto-Plus” SRL.

Potrivit Raportului nr.800/06A din 24 iunie 2013, întocmit de „Exauto-Plus” SRL, costul reparației automobilului Audi A6, cu numărul de înmatriculare KBA 343, ținând cont de uzura pieselor schimbate, constituie 16774,32 lei.

Solicită Olărescu Mihail, de a constata ca fiind neîntemeiată decizia CIA „Asito” SA privind cuantumul despăgubirii de asigurare în sumă de 5924,07 lei, încasarea din contul CIA „Asito” SA a despăgubirii restante în mărime de 10850 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2015, acțiunea a fost admisă integral și s-a dispus încasarea de la CIA „Asito” SA în beneficiul lui Olărescu Mihail a sumei de 11175,75 lei, dintre care : suma de 10850,25 lei cu titlu de despăgubire de asigurare și suma de 325,50 lei, taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015, apelul declarat de CIA „Asito” SA a fost respins și menținută hotărârea primei instanțe.

La 29 decembrie 2015, CIA „Asito” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs și casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 și hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care, acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului, a invocat recurentul că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt ilegale și neîntemeiate, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de CIA „Asito” SA întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunea să fie respinsă.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că hotărârea Curții de Apel recurată a fost pronunțată la 07 octombrie 2015 și expediată în adresa părților la 09 octombrie 2015. (f.d. 131)

Dovada recepției copiei deciziei instanței de apel, la materialele dosarului nu este.

Recurentul susține că a primit copia actului la 29 octombrie 2015.

Ținând cont de faptul că CIA „Asito” SA a depus cererea de recurs la 29 decembrie 2015, Colegiul consideră că recursul este declarat în termen.

Conform art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 08 februarie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și intervenientului accesoriu copia recursului declarat de CIA „Asito” SA, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. (f.d. 138)

La 25 februarie 2016, avocatul Denis Grecu, în interesele clientului, Olărescu Mihail, a depus referință la recursul declarat de CIA „Asito” SA, cu solicitarea de a respinge recursul.

Din materialele dosarului se constată că, în urma accidentului rutier din 18 iunie 2013, produs din vina lui Akbarov Azar, a fost deteriorat automobilul reclamantului/intimatului, de model Audi A6, cu numărul de înmatriculare KBA 343.

Potrivit procesul-verbal de constatare a pagubelor, nr. 131552R1 RCA din 19 iunie 2013, întocmit de CIA „Asito” SA, a fost stabilit volumul lucrărilor de reparație sau înlocuire, necesare pentru lichidarea defectelor autovehiculului avariat. De asemenea, s-a stabilit că evaluarea costului reparației va fi efectuată de unitatea specializată „General-Expert” SRL. (f.d. 13-16)

Potrivit Actului de evaluare cost-reparație nr. 194 din 25 iunie 2013, întocmit de „General-Expert” SRL, suma cost-reparație a fost apreciată la 5924,07 lei. (f.d. 17-19)

Colegiul mai constată că la 24 iunie 2013, reclamantul/intimatul s-a adresat la o altă companie pentru evaluarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului de marca Audi A6, nr. de înmatriculare KBA 343.

Astfel, potrivit Actului de examinarea mijlocului de transport auto nr.800/06A din 24 iunie 2013, întocmit de „Exauto-Plus” SRL, costul reparației, ținând cont de uzura pieselor schimbate, constituie 16774,32 lei. (f.d. 20-22)

Având în vedere diferența de cost a reparației autovehiculului de marca Audi A6, nr. de înmatriculare KBA 343, Olărescu Mihail s-a adresat în instanța de judecată cu solicitările sus-menționate.

Instanțele ierarhic inferioare au emis hotărârile respective.

Potrivit prevederilor art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În temeiul normei precitate, Colegiul a examinat recursul declarat CIA „Asito” SA și a apreciat hotărârile instanțelor ierarhic inferioare ilegale și neîntemeiate din considerentele expuse mai jos.

Potrivit art. 21 alin. (1), (4), (5) al Legi cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 – XVI din 22.12.2006, la depunerea de către persoana păgubită sau de către reprezentantul acesteia a cererii de despăgubire, asigurătorul sau, după caz, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule deschide dosar de daune și constată pagubele în conformitate cu art.19 alin.(1) lit.c).

Procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de asigurător, cu

participarea asiguratului și/sau a utilizatorului de autovehicul și a persoanei păgubite sau a reprezentantului acesteia, în bază de procură, și se semnează de toți participanții la întocmirea lui.

Eventualele obiecții ale părților cu privire la pagubele constatate se menționează în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta.

Consecvent, potrivit art. 22 alin. (1) și (5) al Legii, despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurator ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Acordul dintre persoana păgubită și asigurator are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepția situației în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiași accident.

Potrivit art. 23 alin. (4), (12) și (13) al Legii, costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.

Actele de evaluare a despăgubirii de asigurare întocmite fără respectarea prevederilor prezentului articol nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.

În cazul unui dezacord între părți în privința alegerii expertului independent sau a unității de specialitate ce trebuie să stabilească costul reparației părților componente sau a pieselor avariate, costul lucrărilor de reparație, valoarea autovehiculului la momentul accidentului sau valoarea rămasă, părțile urmează să menționeze acest fapt în dosarul de daune, fiind îndreptățite legal să apeleze individual la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru stabilirea pagubelor. În acest caz, la plata despăgubirii de asigurare, părțile vor ține cont de prevederile art.22 alin.(1) și ale art.28 alin.(2) și (3).

Potrivit art. 28 alin. (2) al aceleiași Legi, obiecțiile referitor la suma despăgubirii se vor comunica asiguratorului în 5 zile calendaristice de la finalizarea dosarului de daune, urmînd ca, în termen de 5 zile din data înștiințării, asiguratorul să le soluționeze ori să prezinte dezacordul față de ele. În cazul prezentării dezacordului, asiguratorul va prezenta persoanei păgubite actul de evaluare sau devizul cheltuielilor de reparație și/sau de înlocuire a părților componente ori pieselor avariate, cu indicarea prețurilor, sau alte documente în baza cărora a stabilit cuantumul despăgubirii de asigurare.

În contextul normelor precitate, Colegiul constată că, la încheierea procesului-verbal de constatare a pagubelor, în condițiile art. 21 alin. (4) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, au participat inclusiv, persoana păgubită, Olărescu Mihail și persoana vinovată, Akbarov Azar.

Potrivit pct. 5 al procesului-verbal, în cazul în care, la demontarea autovehiculului, în vederea reparației la unitatea specializată, vor fi constatate și alte deteriorări (defecte ascunse), datorate în exclusivitate pagubei produse de evenimentul asigurat, Asiguratul (persoana păgubită) are obligația de a înștiința de

urgență, în scris, CIA „Asito” SA pentru a întocmi un proces-verbal adițional de constatare a pagubelor, în caz contrar, CIA „Asito” SA, este în drept să refuze plata acestor pagube.

Potrivit pct. 6 al procesului-verbal, părțile au convenit că evaluarea costului reparației va fi efectuată la unitatea specializată „General-Expert” SRL.

Potrivit pct. 7 al procesului-verbal, cu rezultatul constatării pagubelor autovehiculului avariat, precum și cu prevederile pct. 5 și 6 din respectivul document, părțile au luat cunoștință și le-au acceptat.

Colegiul constată că procesul-verbal a fost semnat fără a fi formulate pretenții.

Totodată, Colegiul constată că, anterior efectuării evaluării costului reparației de către unitatea specializată „General-Expert” SRL, convenită în procesul-verbal de constatare a pagubelor, la 24 iunie 2013, reclamantul/intimatul, Olărescu Mihail, contrar pct. 5 și 6 ale procesului-verbal, s-a adresat la o altă unitate.

La acest capitol, Colegiul relevă că, intimatul, și-a exprimat liber acordul în vederea unității care, urma să efectueze evaluarea pagubelor, totodată, aplicând semnătura, și-a asumat conținutul, dar și urmările stabilite la pct. 5, 6 și 7 ale procesului-verbal.

Or, CIA „Asito” SA în pct. 5 al documentului, a stipulat expres, că în cazul în care, persoana păgubită va acționa contrar celor convenite, compania este în drept să refuze plata pagubei.

Colegiul menționează că, potrivit art. 21 alin. (8) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, dacă în timpul demontării sau reparației bunului avariat se descoperă și alte pagube produse de accident, care nu au putut fi constatate inițial, se încheie un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, cu participarea persoanelor antrenate la constatarea inițială.

Prin urmare, reclamantul/intimatul acționând contrar normelor legale, și-a pierdut dreptul de a solicita de la CIA „Asito” SA diferența dintre suma pagubelor evaluată de „General-Expert” SRL și „Exauto-Plus” SRL.

În acest sens, indică instanța de recurs, că în cazul în care, la demontarea autovehiculului, în vederea reparației la „General-Expert” SRL, ar fi fost constatate și alte deteriorări (defecte ascunse), datorate în exclusivitate pagubei produse de evenimentul asigurat, Olărescu Mihail avea obligația să înștiințeze CIA „Asito” SA pentru a întocmi un proces-verbal adițional de constatare a pagubelor și nu, arbitrar, anterior efectuării evaluării de către unitatea stabilită în procesul-verbal de constatare a pagubelor, să se adreseze unei alte unități și în temeiul Actului de examinarea a mijlocului de transport auto, întocmit de ultima, să solicite diferența costului reparației.

Complementar, Colegiul menționează că art. 21 alin. (2) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, statuează expres cazul în care persoana păgubită este în drept să apeleze la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru constatarea pagubelor.

Astfel, potrivit normei, persoana păgubită este în drept să apeleze la

serviciile experților independenți, fără a prezenta asigurătorului bunurile avariate, numai în cazul în care asigurătorul nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat proces-verbal de constatare a pagubelor în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit.c).

Având în vedere circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia potrivit căreia, decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 și hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2015, sunt ilegale și neîntemeiate, motiv pentru care admite recursul declarat de CIA „Asito” SA ca întemeiat, casează decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și pronunță o nouă hotărâre prin care respinge cererea de chemare în judecată formulată de Olărescu Mihail, ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 și hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2015, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Olărescu Mihail împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni, intervenient accesoriu, Akbarov Azar, privind încasarea despăgubirii de asigurare, pronunțând o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată formulată de Olărescu Mihail împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni, intervenient accesoriu, Akbarov Azar, privind încasarea despăgubirii de asigurare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Tamara Chișcă-Doneva

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală